

Šumperk (k. ú. Dolní Temenice, okr. Šumperk)**Sídlíště Sever; Ul. Erbenova.**

Kultura popelnicových polí. Sídlíště. Vertikální řez. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o., přír. č. 4/2021.

Lokalizace: WGS-84 – 49.9708167N, 16.9661114E; 49.9709167N, 16.9660122E

V roce 2021 pokračovala postupná regenerace sídlíště Sever v severní části města. V oblasti ulic Erbenova a Šumavská se nachází sídlíště kultury lužických popelnicových polí (Goš, Nekvasil 1976), sídlíštní situace zde byly dokumentovány i v roce 2020 při výstavbě optické sítě (Halama 2021). O rok později byly v ulici Erbenova realizovány stavební úpravy vodovodu. Liniové výkopy sice odhalovaly již stávající potrubí, nicméně i tak se na dvou místech (před č. p. 2 a mezi č. p. 2 a 2a v Erbenově ulici) podařilo ve stěnách výkopů identifikovat sídlíštní objekty. Jejich profily byly zdokumentovány (kresebně a fotograficky) a také ověřovány – bylo tak získáno celkem 15 fragmentů keramických nádob kultury lužických popelnicových polí. Tato nová prostorová zjištění nám tak lépe mapují předpokládaný jihovýchodní okraj sídlíště.

Literatura

Goš, V., Nekvasil, J. 1976: Sídlíště lužické kultury v Šumperku-Temenici. *Památky archeologické* LXVII(2), 359–392.

Halama, J. 2021: Šumperk (k. ú. Dolní Temenice, okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 62(1), 257.

Summary

The gradual regeneration of the Sever housing estate in the northern part of Šumperk (Šumperk District) continued in 2021. Settlement features were documented in two places in a linear trench during the construction modification of the water main in Erbenova Street. A total of 15 fragments of Lusatian Urnfield culture ceramic vessels were collected.

Jakub Halama

Tetčice (okr. Brno-venkov)**Ul. Rosická; „Rybníky“, parc. č. 758/1.**

Kultura popelnicových polí. Sídlíště. Skupina/sít sond. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1754783N, 16.4079289E

Při hloubení výkopů pro základy rodinného domu v březnu 2020 byl zachycen rozsáhlý objekt, pravděpodobně sídlíštní jáma, obsahující především fragmenty keramických nádob. Získaný materiál nebyl příliš vhodný k přesnějšímu datování, proto lze zmíněný objekt datovat pouze rámcově do mladší až pozdní doby bronzové (kultura popelnicových polí). Nálezy z doby bronzové jsou v okolí předmětné parcely poměrně hojné a poměrně významné: jde zejména o sídlíště v těsně přiléhající poloze „Padělky“ (tzv. Růžičkova cihelna; Skutil 1930, 298; 1936, 154; Salaš 1990, 39–40; 2005, 462–463; Unger 1987; Valoch 1997, 283) a pohřebiště v nedaleké poloze „Křiby“ (Říhovský 1958; 1962, 464–465; Salaš 1990, 44–46; Skutil 1936, 154). Obě lokality jsou datované do velatické fáze kultury popelnicových polí, respektive do období přelomu s pozdější fází podolskou (Říhovský 1982, 66; Salaš 2015, 59–86).

Literatura

Říhovský, J. 1958: Nové nálezy velatické kultury. *Přehled výzkumů* 1957, 106.

Říhovský, J. 1962: Sídlíště z počátku mladší doby bronzové v Tetčicích. *Archeologické rozhledy* XIV(3), 464–470, 487.

Říhovský, J. 1982: *Základy středodunajských popelnicových polí na Moravě*. Studie Archeologického ústavu ČSAV v Brně X(1). Praha: Academia.

Salaš, M. 1990: K západním vlivům v kultuře středodunajských popelnicových polí. *Časopis Moravského muzea, vědy společenské* LXXV, 39–52.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Salaš, M. 2015: Ve zlatavém lesku doby bronzové. In: Z. Hájek (ed.): *Tetčice. Archeologické doklady lidských aktivit na katastru obce a blízkého okolí*. Brno: Moravské zemské muzeum, 55–87.

Skutil, J. 1930: Moravské praehistorické výkopy a nálezy za rok 1929. *Příroda* XXIII, 293–299.

Skutil, J. 1936: Moravské praehistorické výkopy a nálezy 1931. *Obzor praehistorický* IX, 1930–1935, 140–164.

Unger, J. 1987: Ein Objekt aus der jüngeren Bronzezeit bei Tetčice (Bez. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 1984, 30.

Valoch, K. 1997: Jaroslav Mikulášek (*10. 8. 1916 – †5. 12. 1996). *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* LXXXII(1–2), 283–284.

Summary

Remains of a Late to Final Bronze Age settlement perhaps related to previously documented contemporaneous settlement were determined during the construction of a family house in Rosická Street in Tetčice (Brno-Country District).

Alžběta Čerevková, Katarína Bučová Čerňavová

Uhřice (k. ú. Uhřice u Kroměříže, okr. Kroměříž)**„Zákříží“, parc. č. 1430.**

Doba bronzová, únětická kultura. Sídlíště, pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2799228N, 17.2036589E

V průběhu záchraného archeologického výzkumu vyvolaného stavbou polní cesty C1 v k. ú. Uhřice u Kroměříže byly v roce 2021 prozkoumány tři archeologické objekty v jižní části stavby (jihovýchodní okraj intravilánu obce v poloze „Zákříží“). Jednalo se o dva blíže nedatované žárové hroby (jeden jámový, druhý urnový) a jednu sídlíštní jámu ze starší doby bronzové, která poskytla početnou kolekci rekonstruovatelných keramických tvarů (únětická kultura). Vzhledem k tvaru torza nádoby (zachováno pouze dno s částí výrazněji se rozšiřující výdutě) z urnového hrobu lze předpokládat příslušnost ke kultuře popelnicových polí. Kromě povrchových sběrů a starších (většinou nelokalizovaných) nálezů se jednalo o první odborně provedený výzkum v katastru Uhřic u Kroměříže (Fišer 1976).

Literatura

Fišer, Z. 1976: *Pravěk Kroměřížska. Díl II – soupis*. Rkp. disertační práce. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.